

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Бухгалтерський облік в управлінні підприємством
на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	І курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Облік і аудит»
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	магістр

ПБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Мілька Алла Іванівна
к.е.н., доцентка
зав. кафедри бухгалтерського обліку і аудиту

Контактний телефон	+38-050-729-31-34
Електронна адреса	allamilka39@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: http://www.buhoblic.puet.edu.ua/forstdd.php он-лайн: електронною поштою, понеділок, субота з 14.00-16.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування системи знань з підготовки облікової інформації як основи для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.).
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом. Методи навчання: словесні, наочні, практичні.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекційних занять, виконання завдань для практичних занять та їх захист, вирішення завдань для самостійної роботи та їх захист, тестування, поточна модульна робота. Підсумковий контроль: екзамен.
Базові знання	Наявність ґрунтовних знань з освітніх компонент першого (бакалаврського) рівня.
Мова викладання	Українська.

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР01. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно опановувати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління. ПР02. Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу та контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження. ПР05. Володіти інноваційними технологіями,	ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК06. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел. ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт СК01. Здатність формувати та використовувати облікову

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання. ПР06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації. ПР07. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання. ПР10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень, використовуючи сучасні методики аналізу. ПР12. Обґрунтовувати інноваційні підходи до інформаційного забезпечення системи контролю використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання та органів державного сектору з урахуванням стратегії розвитку бізнесу. ПР14. Обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації. ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджерів суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.	інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу. СК02. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності до вимог системи менеджменту підприємства. СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності до стратегічних цілей підприємства. СК08. Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору. СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджерів підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Роль та значення бухгалтерського обліку в системі управління підприємством.		
Тема 1. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством.	Відвідування лекційних занять, виконання завдань для практичних занять та їх захист, вирішення завдань для самостійної роботи та їх захист, тестування.	Підготувати повідомлення з наступних питань : Дискусійні питання щодо застосування професійного судження у практичній діяльності суб'єктів господарювання, Ефективність системи бухгалтерського обліку на підприємстві, Типологія корпоративних конфліктів як основа облікової асиметрії, Сучасні парадигми у бухгалтерському обліку, Ознаки і елементи системності бухгалтерського обліку.
Тема 2. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством.	Відвідування лекційних занять, виконання завдань для практичних занять та їх захист, вирішення завдань для самостійної роботи та їх захист, тестування.	Сформулювати завдання бухгалтерського обліку суб'єкта дослідження кваліфікаційної роботи. Проілюструвати організаційну структуру конкретного підприємства та прокоментувати поля взаємодії бухгалтерії з іншими підрозділами. Навести приклади центрів відповідальності, опираючись на досвід проходження переддипломної практики.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 3. Принципи, методики і техніки підготовки управлінської бухгалтерської звітності.	Відвідування лекційних занять, виконання завдань для практичних занять та їх захист, вирішення завдань для самостійної роботи та їх захист, тестування.	Користуючись сучасними джерелами інформації, описати моделі організації управлінського обліку з посиланням на джерело інформації. Дати критичну оцінку стану процесу формування управлінської звітності на базовому підприємстві.
Тема 4. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень.	Відвідування лекційних занять, виконання завдань для практичних занять та їх захист, вирішення завдань для самостійної роботи та їх захист, тестування.	Визначити постійні витрати і змінні витрати на одиницю продукції суб'єкта дослідження кваліфікаційної роботи, коефіцієнт маржинального доходу та зробити висновки про рівень постійних витрат.
Тема 5. Облікова політика в ціноутворенні.	Відвідування лекційних занять, виконання завдань для практичних занять та їх захист, вирішення завдань для самостійної роботи та їх захист, тестування.	Підготувати повідомлення з питань: Сутність процесу ціноутворення та вплив на нього елементів облікової політики, Стратегічні форми реалізації цінової політики і варіанти її здійснення, Вплив цінової політики на формування облікової політики підприємства, Трансфертне ціноутворення: правова основа, податкові наслідки та контроль, Складові елементи первісної вартості придбаних товарно-матеріальних цінностей та собівартості виготовленої продукції (робіт, послуг) з урахуванням особливостей діяльності підприємства (торгівля, виробництво, надання послуг), Методика визначення ціни (з орієнтацією на витрати або на попит, або на конкуренцію), Методика визначення норми прибутку (відсоток торгівельної націнки), Методика розрахунку середнього відсотка торгівельної націнки та порядок її списання з рахунків обліку.
Тема 6. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства.	Відвідування лекційних занять, виконання завдань для практичних занять та їх захист, вирішення завдань для самостійної роботи та їх захист, тестування, поточна модульна робота.	Оцінити доступність і якість фінансової інформації про підприємство з метою оцінки його вартості (підприємство обирається самостійно, користуючись сайтом: http://smida.gov.ua/db).
Модуль 2. Значення бухгалтерського обліку при формуванні збалансованої системи показників в управлінні підприємством.		
Тема 7. Збалансована система показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством	Відвідування лекційних занять, виконання завдань для практичних занять та їх захист, вирішення завдань для самостійної роботи та їх захист, тестування.	Розробити еталонні значення системи збалансованих показників для конкретного підприємства.
Тема 8. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством.	Відвідування лекційних занять, виконання завдань для практичних занять та їх захист, вирішення завдань для самостійної роботи та їх захист, тестування.	Сформулювати пропозиції з розширення напрямів інструментарію бухгалтерського обліку та звітності в управлінні суб'єкта дослідження кваліфікаційної роботи. Підготувати повідомлення з питань: Облікова політика як інструмент управління показниками фінансового стану підприємства, Моделювання – як інструмент формування показників звітності, Оцінка і її роль в інтерпретації показників звітності для потреб управління.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 9. Бухгалтерський облік для прийняття екологічних рішень.	Відвідування лекційних занять, виконання завдань для практичних занять та їх захист, вирішення завдань для самостійної роботи та їх захист, тестування.	Розробити перелік статей для обліку витрат на екологічну діяльність.
Тема 10 Бухгалтерський облік для прийняття соціальних рішень.	Відвідування лекційних занять, виконання завдань для практичних занять та їх захист, вирішення завдань для самостійної роботи та їх захист, тестування.	Ознайомитися на сайтах провідних організацій з видами їх соціальних проєктів.
Тема 11. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками підприємства.	Відвідування лекційних занять, виконання завдань для практичних занять та їх захист, вирішення завдань для самостійної роботи та їх захист, тестування.	Підготувати повідомлення на тему «Управлінський облік як джерело інформації про зміни в організації в контексті зменшенні ризиків».
Тема 12. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку.	Відвідування лекційних занять, виконання завдань для практичних занять та їх захист, вирішення завдань для самостійної роботи та їх захист, тестування, поточна модульна робота.	Обґрунтувати рішення про доцільність розробки або придбання програмного забезпечення з обліку і звітності, враховуючи вартісний параметр та стратегічні цілі розвитку системи управління.

Інформаційні джерела

1. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : підручник / П. О. Куцик та ін. ; за заг. ред. П. О. Куцик. Львів : В-во Львівськ. торг.-екон. у-ту, 2018. 282 с.
2. Голов С. Ф. Управлінський облік : підручник. К. : ЦНЛ, 2018. 400 с.
3. Жидєєва Л. І., Колісник О. П. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством (організацією, установою) : навч. посіб. Ірпінь : УДФСУ, 2020. 178 с.
4. Кулинич М. Б. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 158 с.
5. Лаговська О. А., Легенчук С. Ф., Кузь В. І., Кучер С. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посіб. К. : Видавничий дім «Кондор», 2018. 418с.
6. Національні стандарти бухгалтерського обліку. Перелік від 01 січ. 2021 р. «Національні стандарти бухгалтерського обліку». URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MF00010>.
7. Садовська І. Б Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : конспект лекцій / уклад. І. Б. Садовська. Луцьк: Луцький НТУ, 2015. 73 с.
8. Перспективи розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в умовах інноваційних інформаційних технологій : монографія / Є. А. Карпенко, О. В. Карпенко, А. І. Мілька та ін. Полтава : ПУЕТ, 2021. 410 с.
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996-XIV. URL: www.zakon.rada.gov.ua.
10. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30 листоп.1999 р. № 291 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Дистанційний курс з навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» розміщено у програмній оболонці Moodle на платформі Головного Центру дистанційного навчання ПУЕТ (<https://el.puet.edu.ua/>).

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої на занятті дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та вирішення практичних завдань під час проведення заняття. Здобувачі вищої освіти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf, що означає: самостійне виконання навчальних завдань та завдань підсумкового контролю, дотримання норм законодавства про авторське право, надання достовірної інформації про результати власних досліджень, посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень.

Політика щодо відвідування: відвідування занять здобувачами вищої освіти здійснюється за змішаною формою навчання або он-лайн на платформі Moodle.

Політика зарахування результатів неформальної освіти:
http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahuvannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity_0.pdf.
<http://puet.edu.ua/uk/publicna-informaciya>.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Роль та значення бухгалтерського обліку в системі управління підприємством.	
Відвідування лекційних занять	5
Виконання завдань для практичних занять та їх захист	6
Вирішення завдань для самостійної роботи та їх захист	9
Тестування	2
Поточна модульна робота	8
Усього за модулем 1	30
Модуль 2. Значення бухгалтерського обліку при формуванні збалансованої системи показників в управлінні підприємством.	
Відвідування лекційних занять	5
Виконання завдань для практичних занять та їх захист	6
Вирішення завдань для самостійної роботи та їх захист	9
Тестування	2
Поточна модульна робота	8
Усього за модулем 2	30
Поточне оцінювання	60
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю